

SIME

5. međunarodni salon muzeja i izložaba, Venecija, 22.- 24. 04. 1996.

Lada Dražin-Trbuljak
Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb

Ovogodišnja manifestacija SIME (Salon International des Musees et des Expositions), po prvi put nakon osam godina postojanja i četiri prethodne pariške prezentacije u Grand Palaisu, koji je zbog restauratorskih radova morao zatvoriti svojih 6000 četvornih metara, je otvorena u prostoru Corderia dell' Arsenale koji je publici koja prati zbivanja na suvremenoj sceni poznat po održavanju jedne sekcije venecijanskog bienala "Aperto". Gotovo su svi europski novinski mediji, koji su pratili tijek priprema te događanja, zabilježili da se ove godine radi o zaista reduciranoj verziji bienalne manifestacije, a naročito u odnosu na 1994. godinu, s obzirom da se broj izlagača drastično prepolovio te pokazao skromnijim i manje ambicioznim. Osvjetljenje više neće biti rad jednog od najvećih francuskih živućih direktora fotografije Alekana kao što je to bilo 1992. godine, a popratni atraktivni sadržaji kao izložba afričke umjetnosti iz Baselitzone kolekcije će sasvim izostati. Sam je organizator i osnivač manifestacije Jean Francois

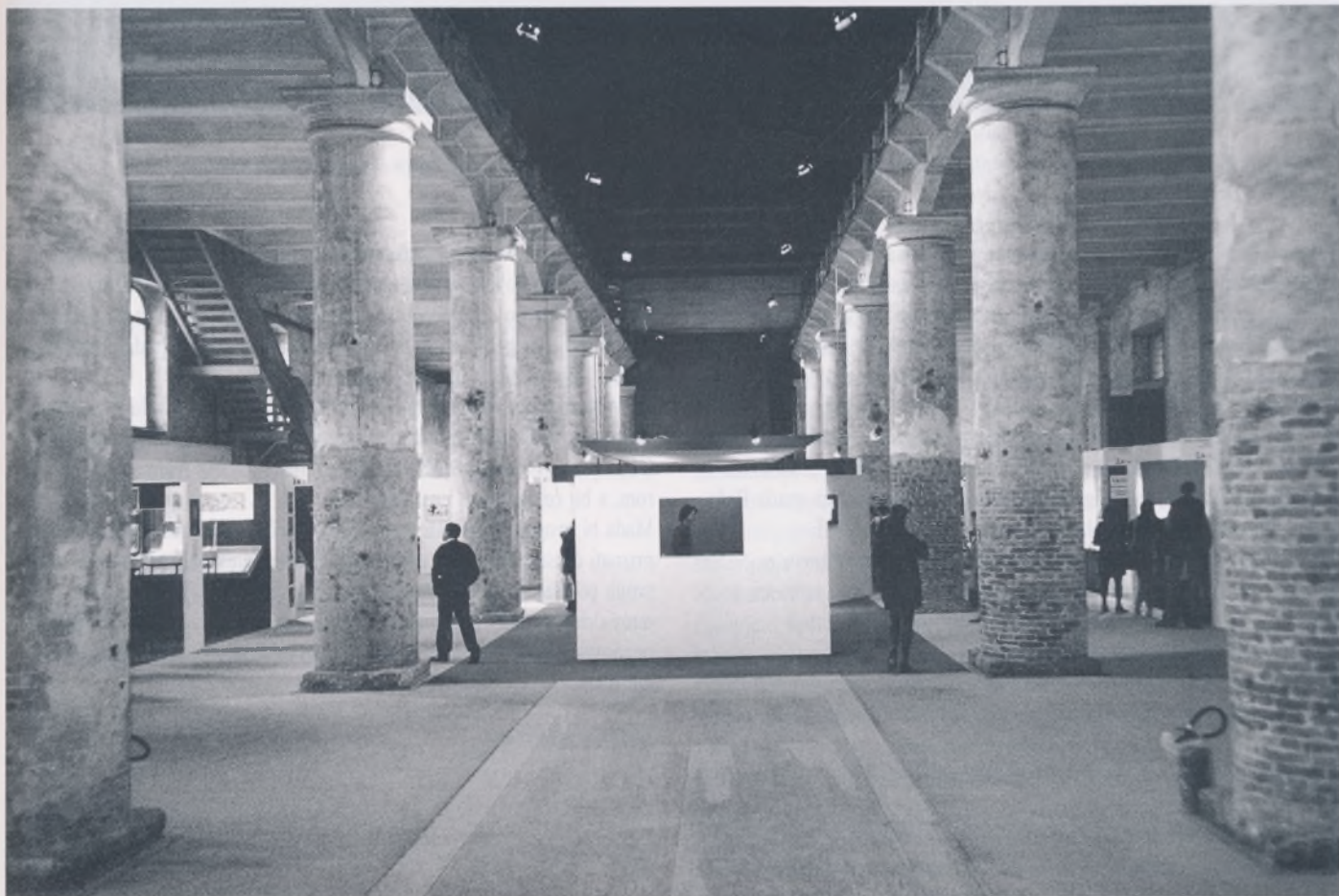
Grunfeld opisao trenutačno stanje rekavši: "Veliko doba muzeja je gotovo, a SIME to treba i pokazati".

U vrijeme kada su Venecijanci slavili feštu zaštitnika sv. Marka oko 13 zemalja cijelog svijeta je izložilo svoja iskustva u prostoru od oko 2000 četvornih metara i predstavilo rad oko stotinjak institucija.

Organizatori su izložbeni dio podijelili na dva segmenta: prvi je bio posvećen predstavljanju muzeja, muzejskih zbirki i izložaba, a drugi je pod nazivom "Iza kulisa" krio muzejske prodavaonice suvenira, izdavače te agencije koje su ponudile suvremena dostignuća na polju restauratorstva i konzervacije.

Na ovogodišnjem su nastupu neki europski izlagači sasvim izostali, poput Velike Britanije i Nizozemske, što je prilična šteta kada se zna da bi upravo ove zemlje mogle pokazati zanimljive dosege suvremene muzeološke scene.

Mada su već na prethodnim Salonima francuskim muzejima zamjerili izostanak većih pokrajinskih muzeja (Dijon, Lyon, Lille, Strasbourg, Bordeaux) i ove godine su se predstavili tek djelomično i to kroz rad Reunion des Musees Nationaux. Zanimljivo je da su pored svoje bogate izdavačke djelatnosti željeli prije svega pokazati prisutnost nove kompjutorske tehnologije, kroz vrlo zabavne touch-screen prezentacije namijenjene predškolskom uzrastu posjetitelja (Prirodoslovni muzej) do tematski vrlo razradene prezentacije muzeja kroz njegove zbirke i fundus (Muzej za umjetnost i obrt).

Corderie dell' Arsenale, u kojima se održavao SIME 1996. god., snimila: Lada Dražin Trbuljak

Musée des Arts et Metiers (Muzej za umjetnost i obrt) iz Pariza u svom izložbenom prostoru je predstavio i CD-rom o kolekcijama muzeja, snimila: Lada Dražin Trbuljak

Općenito je bila vrlo naglašena želja muzeja da pokažu dokle su stigli u primjeni novih tehnologija, bilo da se radi o softverskim programima ponekad više namijenjenih turističkoj promidžbi, do vrlo zahtjevnih programa namijenjenih dokumentiranju muzejskih zbirki. Ministarstvo kulture Španjolske moćno je financijski podržalo predstavljanje Prada i Fondacije Thyssen te atraktivno predstavilo projekt "250 godina od rođenja Francisca Goyae". Bilo je očito da su veoma ambiciozno ciljali ne samo na poticanje šireg kulturološkog interesa već i snažne turističke promidžbe. Austrijski muzeji su se i ove godine predstavili radom Muzeja grada Beča te potvrdili da vrlo ozbiljno shvaćaju svoje prisustvo na SIME-u. Pored bogate izdavačke djelatnosti predstavili su se i programom za dokumentiranje zbirki koji je u ovoj početnoj fazi objedinio samo tri, a namjera je da poveže sve muzeje u jedinstvenu mrežu. Ti muzeji predstavljani su na Internetu i putem CD-romova. Zanimljivo je istaknuti da su na ovogodišnjem SIME-u prisustvovala tri muzeja iz Slovenije: Otroški muzej iz Celja koji već nekoliko godina privlači svojim atraktivnim programom namijenjenom prije svega djeci, te vrlo dobro isprofiliranim dizajnom svih popratnih materijala izložaba od kataloga, suvenira, bilježnica itd...; Muzej novije zgodovine iz Ljubljane koji je mada skromnom disketom (s obzirom na materijal koji se mogao vidjeti na SIME-u) s kratkim informacijama o novijoj povijesti Slovenije te naznakama o djelovanju pokazao da ima vrlo ozbiljnu namjeru što je moguće brže uključiti se u novu medijsku utрку; te Mestni muzej iz Ljubljane.

Predstavio se još i Muzej Makedonije iz Skoplja, koji je unatoč brojnih problema oko dobivanja viza za svoje suradnike i izuzetno skromnom materijalu koji se sastojao od tek nekoliko publikacija i plakata pokazao da je ipak prije svega važno za početak prisustvovati. Šteta je da nismo imali prilike vidjeti i neke hrvatske muzeje.

Za vrijeme trajanja manifestacije u Palazzo Correr održavala su se dva simpozija: "Kulturni turizam" i "Umjetnost, didaktika i multimedijalnost". Objavljen je i katalog SIME-a koji je po prvi put bio realiziran i kao CD-rom, a bit će dostupan i na Internetu.

Mada bi ovogodišnji SIME mogli opisati rječju - skroman, ipak moramo priznati da su zadovoljeni ciljevi koje je ova manifestacija postavila od svojih početaka: omogućiti muzejima da se zaista ozbiljno predstave, muzealcima pružiti uvid u dosege nekih institucija, a isto tako i privući pozornost široke publike kojoj su na samom kraju rezultati tih traganja i upućeni.

Primljeno: 20.05.1997.

Summary:

The 5th international salon of museums and exhibitions, Venice, April 22nd-24th 1996

Lada Dražin-Trbuljak

Almost all reporters noted that this year's SIME (Salon International des Musees et des Expositions) was a truly reduced version of the biennial event, particularly in comparison with the one in 1994. The founder and organiser of the event, Jean Francois Grunfeld, described the situation saying: "The great age of museums is over, and SIME should show that."

The organisers had divided the exhibition into two segments: the first was devoted to presenting museums, museum collections and exhibitions, while the second, titled "Behind the scenes", presented museum souvenir shops, as well as publishers and agencies which offered contemporary achievements in the field of restoration and conservation.

At this event, some European exhibitors did not show, and it is interesting to note that some of the ones that did include museums from Slovenia and Macedonia. It is a pity that we did not see any museums from Croatia. Although this year's SIME could be described as modest, we should acknowledge that the event achieved its set goals: the presentation of museums, insight into their achievements and drawing attention of the public at large.

STUDIJ RESTAURACIJE TEKSTILA NA INSTITUTU ZA UMJETNOST I RESTAURACIJU PALAZZO SPINELLI U FIRENCI

Melita Hoić
restaurator tekstila

a Institutu za umjetnost i restauraciju Palazzo Spinelli u Firenci obrađuju se umjetnički i povijesni predmeti u području konzervacije i restauracije, kao i njihova katalogizacija i procjena vrijednosti.

Cilj je stvaranje stručnjaka u raznim područjima i raznim uvjetima rada u svijetu, stručnjaka koji su specijalizirani i upućeni u najnovija dostignuća i metode rada stečene praksom u laboratorijima i institutima u Europi. Na Institutu se izražuje i spaja teorija s praksom. Organiziraju se susreti s raznim ekspertima i vanjskim suradnicima, s državnim i pravnim insitucijama. Studij restauracije traje tri godine i ima strogo određen broj studenata. Mogu se upisati svi bez obzira na nacionalnost (na Institutu su prisutni studenti iz cijelog svijeta), s navršenih 18 godina i završenom srednjom školom koja daje dobru osnovu općeg obrazovanja. Na Institutu postoji 12 različitih usmjerenja. Jedan od njih je i restauracija tekstila, tapiserija (goblena) i sagova, koji sam i sama pohađala. Svako usmjerenje ima svoj potpuno opremljen laboratorij u kojem studenti od prvog mjeseca dolaze u kontakt s antiknim predmetima pod nadzorom docenta restauratora. Tijekom tri godine izučavaju se sljedeće teme:

Tehnologija materijala - proučavaju se strukture pojedinih tipova tkanina, osnovni prepleti tkanina, tehnika konstrukcije, tapiserije, tehnike proizvodnje tepiha, osnovni principi bojenja prirodnim bojama.

Restauracija tkanina - obuhvaća ne samo tkaninu u klasičnom smislu nego i čipku te vezene tkanine. Zbog toga je izučavanje ove materije vrlo kompleksno. Različitost materijala upotrijebljenog za ostvarenje nekog tekstilnog predmeta često zahtijeva različite metodološke intervencije.

Općenito obuhvaća: utvrđivanje tehnike kojom je tkanina izrađena, čišćenje vodom ili organskim otapalima, učvršćivanje iglom na podlogu, upotrebu sintetskih ljepila, sastavljanje predmeta, konzervacija i skladištenje.

Restauracija tapiserija - tkanje tapiserija originalnom tehnikom, pranje vodenom otopinom, "konzervativna" restauracija na podlogu, "integrativna" restauracija, tj. popunjavanje oštećenog dijela originalnom tehnikom tkanja, sastavljanje podstave i metode izlaganja.

Restauracija sagova - tkanje sagova tehnikama Ghiordes i Senneh, pranje i čišćenje u vodenoj otopini, rekonstrukcija osnove, potke i uzlova. Crtanje - tehnika crtanja s posebnim osvrtom na rekonstrukciju "cartona" (slikarskih skica), integracija, fragmenata i reljefa u restauraciji tekstila i tapiserija.

Teorija restauracije - obuhvaća evoluciju restauracije i povijest metodologije zahvata kroz iskustvo europskih laboratorija.

Kemija - proučavanje različitih materijala u odnosu na njihovo oštećenje, proučavanja tekstilnih vlakana, prirodne i sintetičke boje, praktični rad s bojenjem vune, pamuka i svile.

Povijest umjetnosti - povijest tkanina od srednjeg vijeka do 19. stoljeća s posebnim osvrtom na talijansku i francusku proizvodnju, povijest tapiserije od srednjeg vijeka do 19. stoljeća (talijanske, flamanske i francuske manufakture), povijest sagova istočne Europe i Azije.